

*Projekts: Zaļā Josta (BestBelt) –
Vienoti noteikumi atpūtai dabā visās piekrastes
teritorijās Latvijā
Dabas ētikas kodekss*

Juris Smaļinskis
LLTA «Lauku ceļotājs»

BESTbelt

With financial
support of the
European Union

Jūrtakas izstrādes pieredze

- 11 pašvaldību teritorijas – atšķirīgi noteikumi atpūtai dabā, aktīvajam tūrismam, dabas tūrismam

- >30 īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (NATURA 2000)

- Apmeklētāji nesapratnē – vai drīkst novietot auto, celt teltis, kurt ugunsiskus, ņemt līdzī mājdzīvniekus?

- Atsauksmes no Jūrtakas – konflikti starp atpūtniekiem un teritoriju atbildīgajām personām, inspektoriem.

NODERĪGI PADOMI

NAUDA UN DOKUMENTI

- Ceļojumā līdzi ieteicams ņemt skaidru naudu (EUR), jo ne katrā vietā var norēķināties ar karti, kā arī ne visur ir pieejami bankomāti.
- Šķērsojot valstu robežu un tās tuvumā ir jābūt līdzi personu apliecinošiem un ceļošanai derīgiem dokumentiem.

INVENTĀRS

- Akmeņainos un klinšainos posmos noderēs slāgta tipa apavi, bet vietās, kur krasts ir aizaudzis, – ūdensizturīgi apavi. Noderēs arī mitruma un vējizturīgs apģērbs.
- Vēlams aptiecinā.
- Noderēs tālruna ātrējais akumulators, jo ir vairāki garāki posmi, kuros elektroierīču uzlāde nav iespējama.

TELTIS UN UGUNSKURI

- Celt teltis un kurināt ugunsiskus drīkst:
Latvijā:
 - īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (IADT) – nacionālajos parkos, dabas parkos un dabas liegumos tikai šīm nolūkam paredzētās publiskās atpūtas vietās;
 - ārpus IADT – pludmalē (teritorijā no jūras malas līdz pirmajām kāpām – vietai, kur sākas sauszemes vegetācijai), ja vietējās pašvaldības noteikumi to neaizliedz. Šos noteikumus var uzzināt tuvējā I.**Igaunijā:** tikai šīm nolūkam paredzētās vietās. Pludmalē to darīt ir aizliegts.
- Ja ugunskuris ir bez malkas, tad ugunskuram jābūt sausī un kurti jānosauca zari. Ugunsisku nedrīkst atstāt bez uzraudzības. Iec kumsašanās jāpārliedz, ka ugunskuris ir nodzēsts.
- Pārnēsājamo grilu izmanto labiekārtotajās ugunsкура vietās.
- Latvijā un Igaunijā ugunsiskus kurināt aizliegts kāpu joslā un paaugstinātās ugunsbīstamības periodā. Informācija par ugunsbīstamību Latvijā ir atrodamā: www.lv.gov.lv, Igaunijā – www.emh.ee. Pārliedz, vai ugunsbīstamības dēļ (Latvijā – www.vmd.gov.lv) nav aizliegts doties mežā.
- Ugunsgrēka gadījumā Latvijā ir jāzvana pa tālruni 112 vai uz attiecīgo virsmežniecību (meklēt www.vmd.gov.lv), Igaunijā – 1524, vai tuvākajam Valsts meža apsaimniekošanas centram (RMK) informācijas punktā Igaunijā www.rmk.ee.

DROŠĪBA UN SAKARI

- Ja ir kādi neskaidri jautājumi par Jūrtaku, jāsazinās ar vietējo I.
- Dažās vietās var nebūt mobilā telefona zonas pārklājuma.
- Lielākajā daļā naktsmītņu un ēdināšanas uzņēmumu ir pieejams Wi – Fi.
- Klīntis un stāvkraši sastāv no nenoturīgiem nogulumiem – to tuvumā var veidoties nobrukumi un noslīdeņi.
- Stipra vēja laikā nav droši tuvojies vietām, kur stāvkraus apskalo viļņi; tiem jāiet apkārt.
- Siltajā laikā nepieciešams pretodu līdzeklis.
- Baltijas jūras ūdeņos nav sastopamas cilvēkiem indīgas un bīstamas augu un dzīvnieku (t.sk. – medūzu) sugas. Odze ir vienīgā Baltijas valstīs dzīvojošā indīgā čūska suga, kas parasti pati neuzbrūk. Tās apdzīvo ar zāli un krūmiem aizaugušus izcirtumus un mežmalas, purvus, skrajus priežu mežus, kur aug virši un meža ogulāji. Odzes var saulē sildīties uz takām.
- Ārpus pludmales var būt ērces.
- Jūras krastā var būt izskalots t.s. „fosfors” – padomju ķīmisko ierīču atliekas, kas izskatās pēc dzintara un ir ļoti bīstamas. Par tiem ir jāziņo policijai: ☎ 110 vai 112.
- Bijušie militārie objekti, kas nav atvērti apmeklētājiem, var būt nedroši.

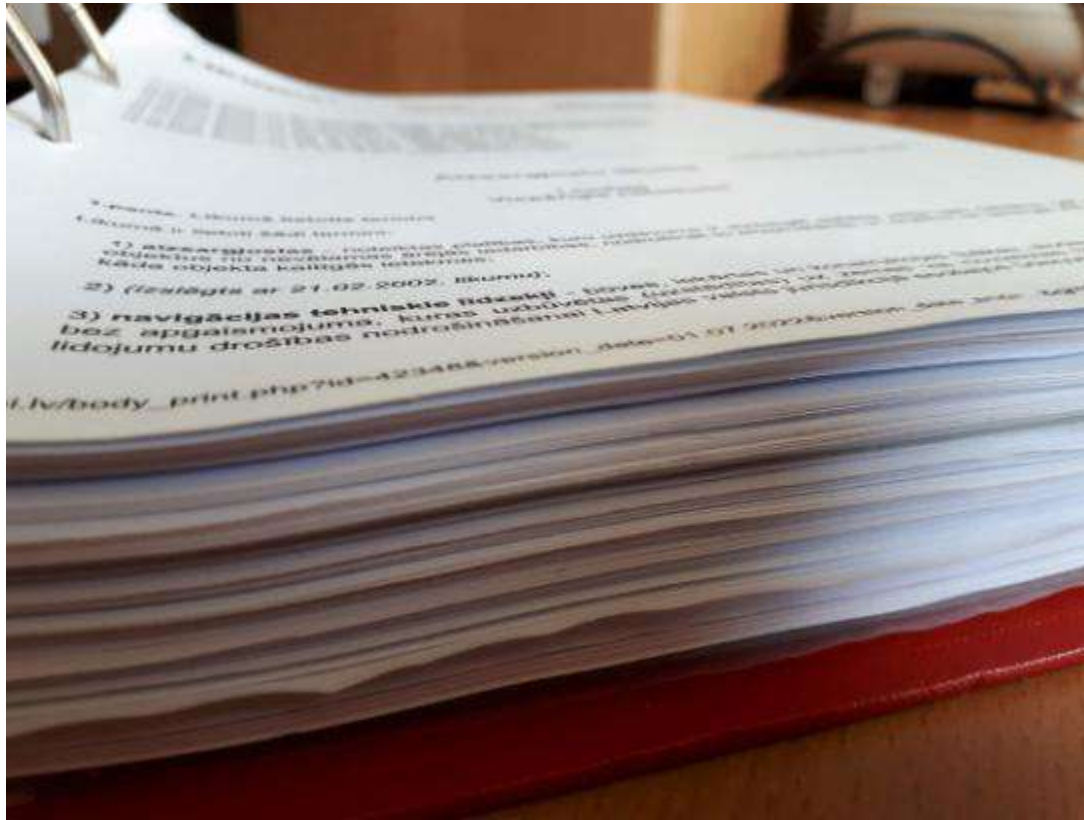
VIDEI DRAUDZĪGA CEĻOŠANA

- Latvijā un Igaunijā var droši dzert ūdeni no krāna. Izmanto daudzkārt lietojamo pudeli.
- Centies iegādāties preces ar mazāku iepakojumu un savus atkritumus nes līdzi līdz tuvākajai atkritumu tvertnei.
- Ja līdzi ir suns, pieskatī, lai tas netraucē ligzdojošos putnus un putnus atpūtā, savvaļas dzīvniekus, un pavasarī nenodara kaitējumu roņu mazuļiem. Pilsētu pludmalēs suņa atrašanās var būt aizliegta. IADT suns ir jāved pavadā.
- IADT ievēro iekšējās kārtības noteikumus, bet Igaunijā – arī brīvās pārvietošanās principus www.loodusegakoos.ee/rules-of-conduct/freedom-to-roam

Ceļvedī apkopotā informācija un GPX failu saturs atbilst situācijai 2017. – 2018. gadā. Izmantojot GPX failus, jāreķinās, ka mežos, pilsētās un apdzīvotās vietās, pie stāvkrausiem u.c. ir var būt nobide (kļūda) no Jūrtakas maršruta.

Ar ko sākām? Tiesību aktu analīze

- Citu valstu **dabas ētikas kodeksu** analīze
- Ap 70 **tiesību aktu** analīze (Likumi, MK noteikumi, Saistošie noteikumi)
- Darba grupa un šīs dienas sanāksme – **ekspertu iesaiste**

Tēmas, kuras apskatījām

Tēmas, kas ir «ārpus» normatīvā regulējuma

NEATSTĀT PĒDAS / Es daru tā!

555 skatījumi • 2021. gada 23. apr.

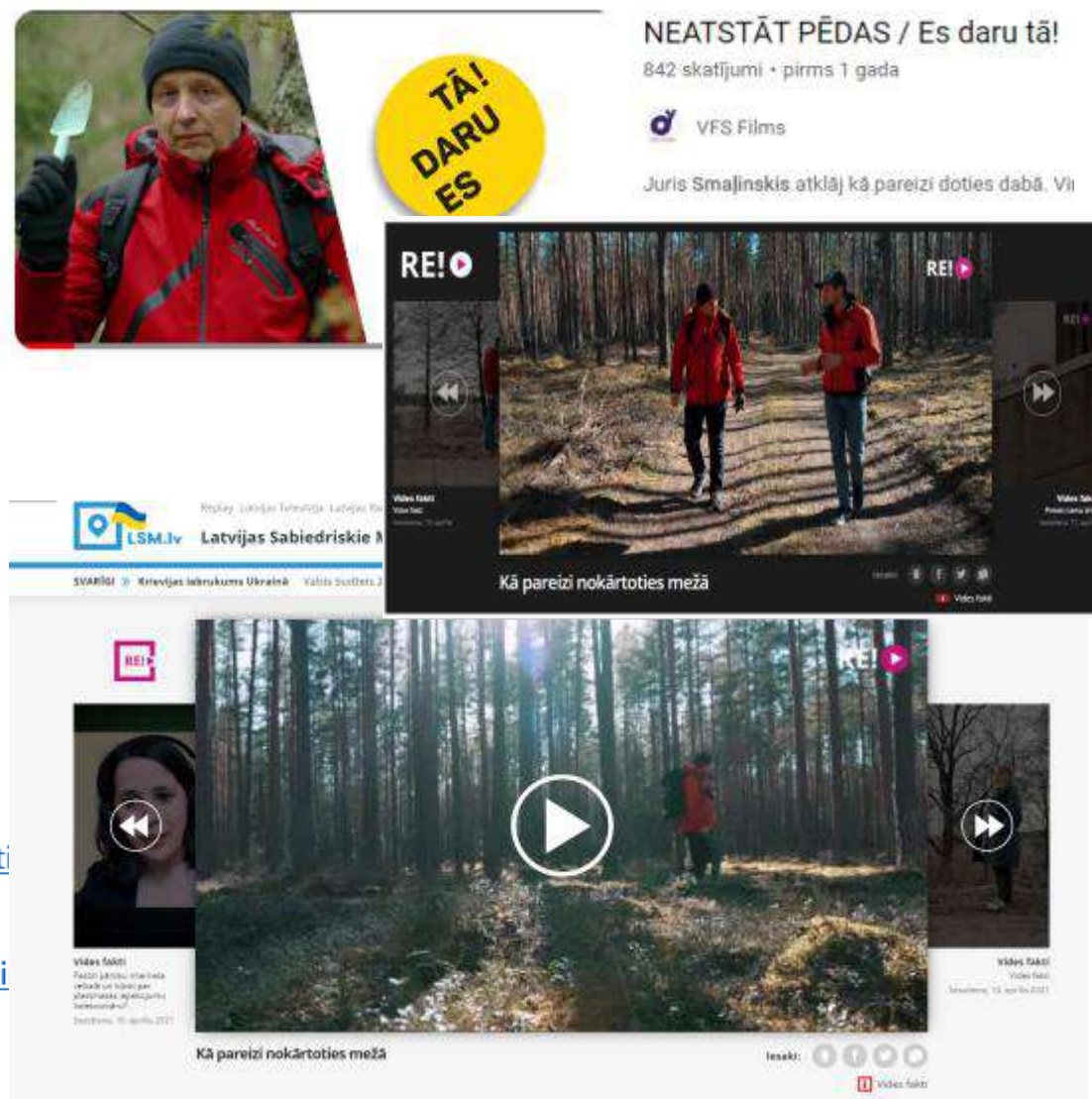
13 1 KOPĪGĒŠANA SAĢLABĀT

Es daru tā! <https://www.youtube.com/watch?v=mdDTbvPf9Ew>

Vides fakts: <https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/vide-un-dzivnieki/ka-pareizi-nokartoti-meza.a400240/>

Delfos: <https://www.delfi.lv/news/national/es-daru-ta/neatstat-pedas-biologs-juris-smali-atklaj-ka-pareizi-doties-daba.d?id=53115655>

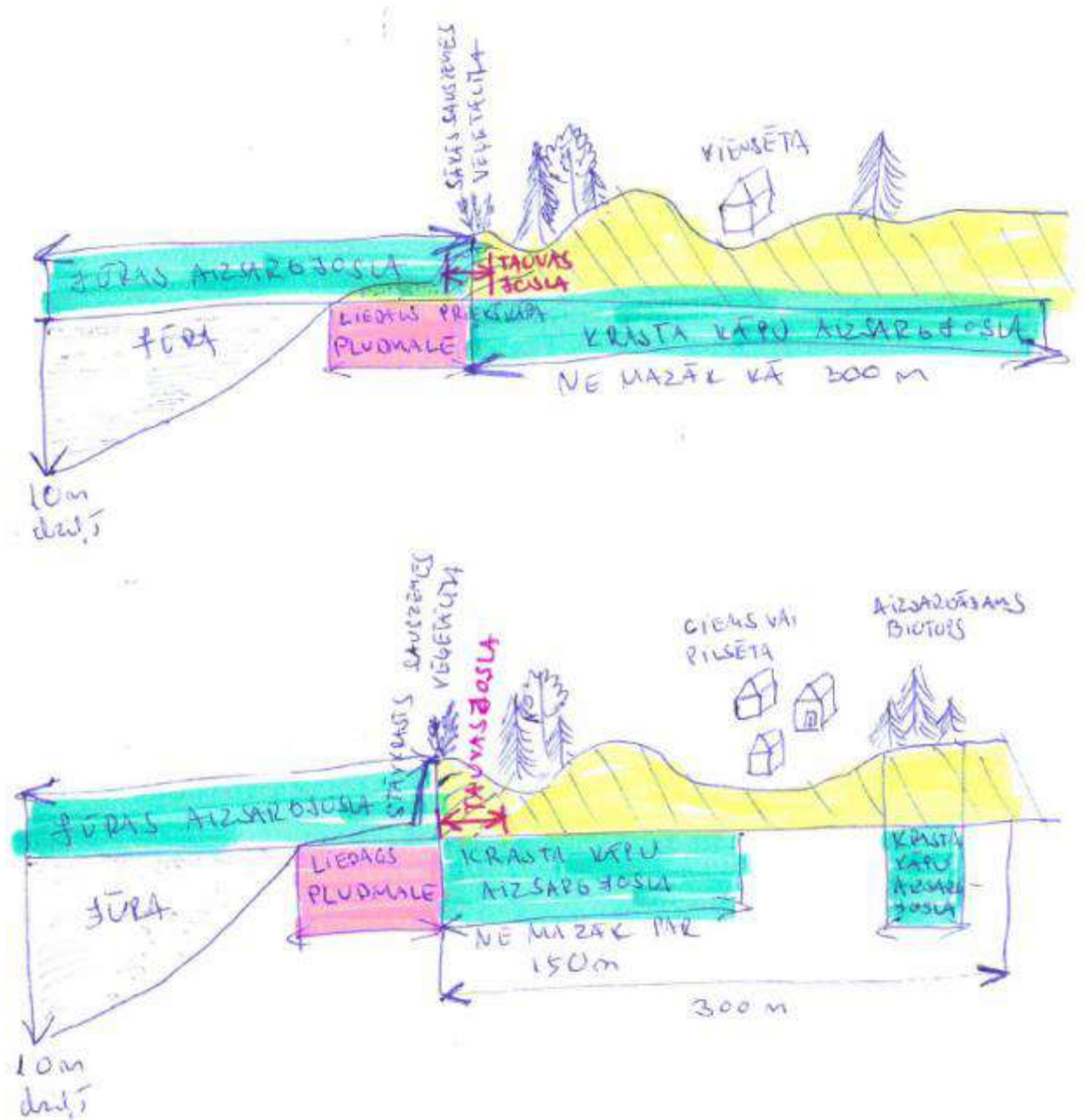
LSM: <https://replay.lsm.lv/lv/ieraksts/lv/216528/ka-pareizi-nokartoties-meza>

INTERPRETĀCIJA (Normatīvi ir jāvizualizē)

Īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumi
Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā,
2004. g.

Dabas ētikas kodeksa satura rādītājs

1. TIESĪBAS UN PIENĀKUMI, EJOT DABĀ

Dažādās dabas teritorijās

Mežā
Jūras krastā, kāpās
Upju un ezeru krastos
Purvus
Pie iežu atsegumiem un alās
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (DR, NP, DP, AAA, DL, ML, DP)
Citur (lauksaimniecības zemes, pļavas, ganības cits)

Dažādos veidos

Ar kājām
Ar divriteni
Ar laivu
Ar distanču slēpēm (pārgājieni)
Ar suni
Ar vietējo gidu
Ar zirgu
Ar sabiedrisko transportu
Ar auto

2. ATPŪTA UN NAKŠNOŠANA DABĀ

Publiskā vai privātā vietā
Ar telti
Ar guļamtiķli (hamoku), guļammaisā
Ugunsкура kurināšana
Malka
Prīmuss
Ēdiena pagatavošana

3. RESPEKTĒ UN CIENI DABU

Aktivitātes

Peldēšanās
Dzīvnieku un putnu vērošana
Fotografēšana, filmēšana (t.sk. no drona)
Sēņošana, ogošana
Augu vākšana
Geokečings (slēpnošana)
Makšķerēšana
Kolekciju vākšana (minerāli, fosilijas, putnu olas, herbārijs)

Cieni un saudzē dzīvību

Zvēri
Putni
Citi dzīvnieki (kukaiņi, cits)
Augi
Sēnes
Dzīvotnes (biotopi)
Nepērc dzīvību!

Neatstāj pēdas

Izmanto jau esošas takas
Meklē piemērotas vietas
Kā nokārtoties dabā?
Kā nomazgāties?
Kā mazgāt drēbes?
Kā mazgāt traukus?
Iepakojums
Kur darīt ar atkritumiem?
Kur ziņot par atstātiem atkritumiem?

4. DROŠĪBA DABĀ

Kam pieder šis īpašums?
Kā zināt, kur Tu atrodies?
Kā noskaidrot laika prognozi (arī webkameras)?
Ugunsdrošība
Kā neapmaldīties?
Ja apmaldījies?
Ja sastop dzīvnieku?
Uzmanies! (ērces, odze, knišļi, odi)
Ekipējums?

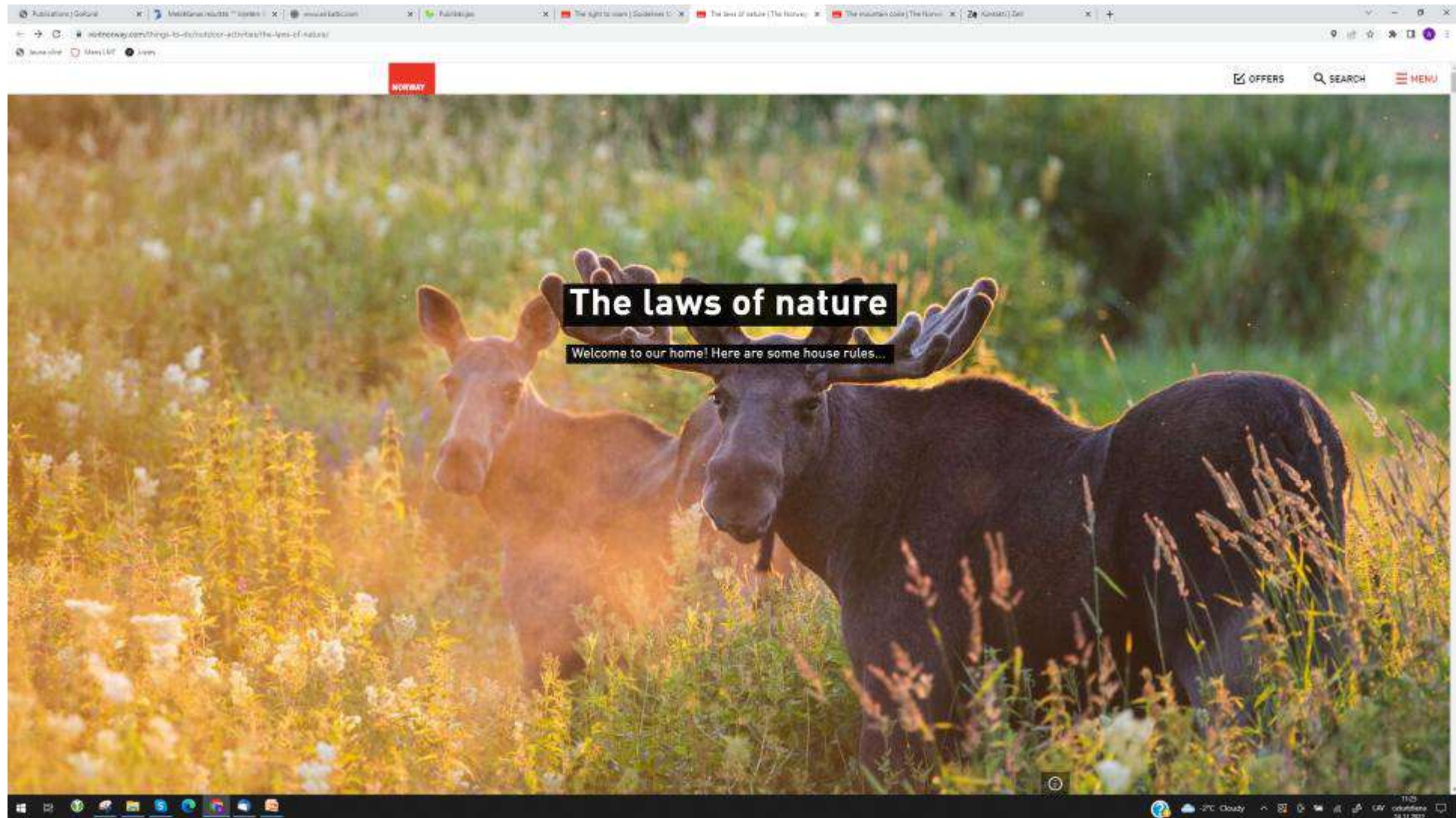
Piekrastes apmeklētāji ir ļoti dažādi! Tie nav «vienkārši» tūristi

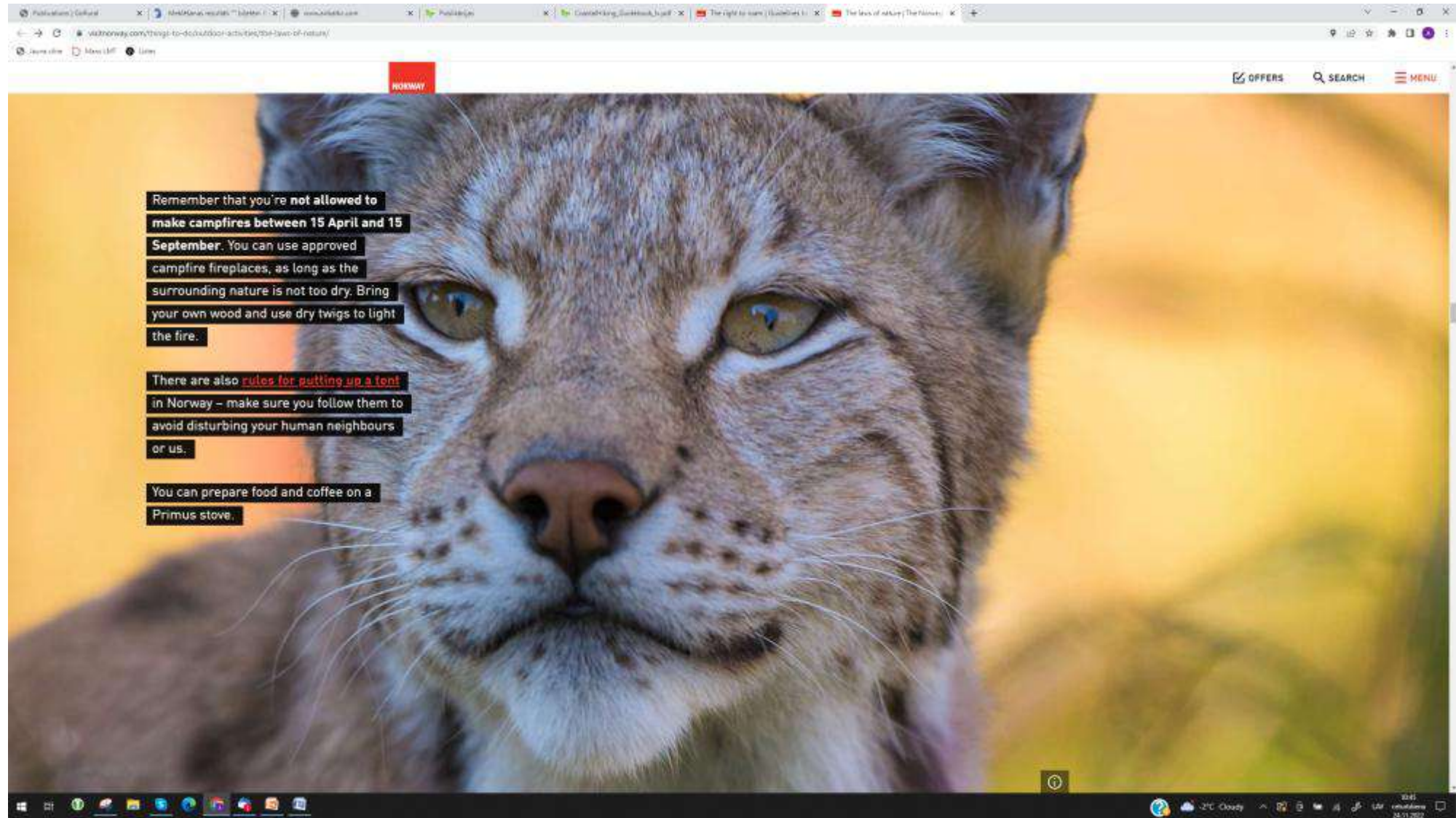
- Mierīgās atpūtas cienītāji - tādi, kas peldas, sauļojas, atpūšas, dzīvo ilgstošu laiku vien vietā, vai vienas dienas atpūtnieki, kas dodas piknikā un īsā atpūtā, autotūristi u.c.;
- Aktīvās atpūtas cienītāji - tādi, kas dodas pārgājienos, ekskursijās (t.sk. izziņas), velobraucienos, ūdenstūristi, ziemās – distanču slēpotāji;
- Dabas vērotāji - putnu vērotāji, dažādu dabas norišu – ziemeļblāzmas, saulrieta, zvaigžņu vērotāji, fotogrāfi, filmētāji, ainavu gleznotāji;
- Dažādu sporta veidu cienītāji (kaitbords, vidsērfinģis, supošana, nūjošana, skriešana, vingrošana, sporta spēles, orientēšanās, geogēčings u.c.);
- Dabas velšu vācēji - sēņotāji, ogotāji, riekstotāji, ārstniecības augu vācēji;
- Makšķernieki (plekstes, vējzivis, cits) un vietējie zvejnieki;
- Vietējie iedzīvotāji, zemes īpašnieki - izmanto piekrasti pastaigām (t.sk. ar suni), atpūtai, peldei, ogošanai, sēņošanai, dzintara lasīšanai u.c. mērķiem;
- Citi, - pētnieki – ģeogrāfi, biologi, citu nozaru pētnieki, inspektori, dabas reindžeri;
- Caurbraucēji, kas izmanto pakalpojumus, kas tiek sniegti piekrastes ceļu malās (DUS, ēdināšana, veikali).

Norvēģijas komunikācijas piemērs dabas pieejamībai

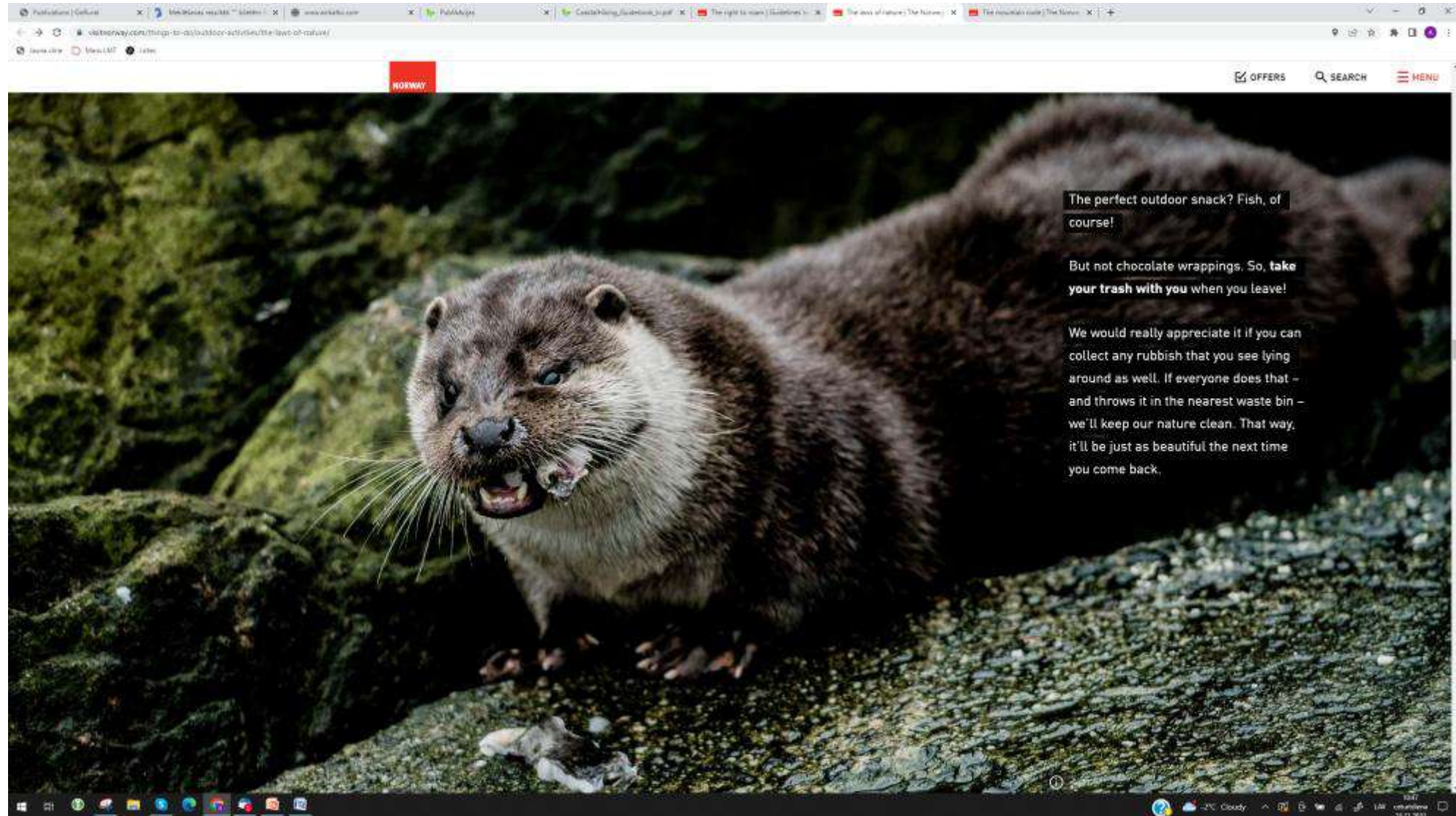
Visit Norway: <https://www.visitnorway.com/things-to-do/outdoor-activities/the-laws-of-nature/>

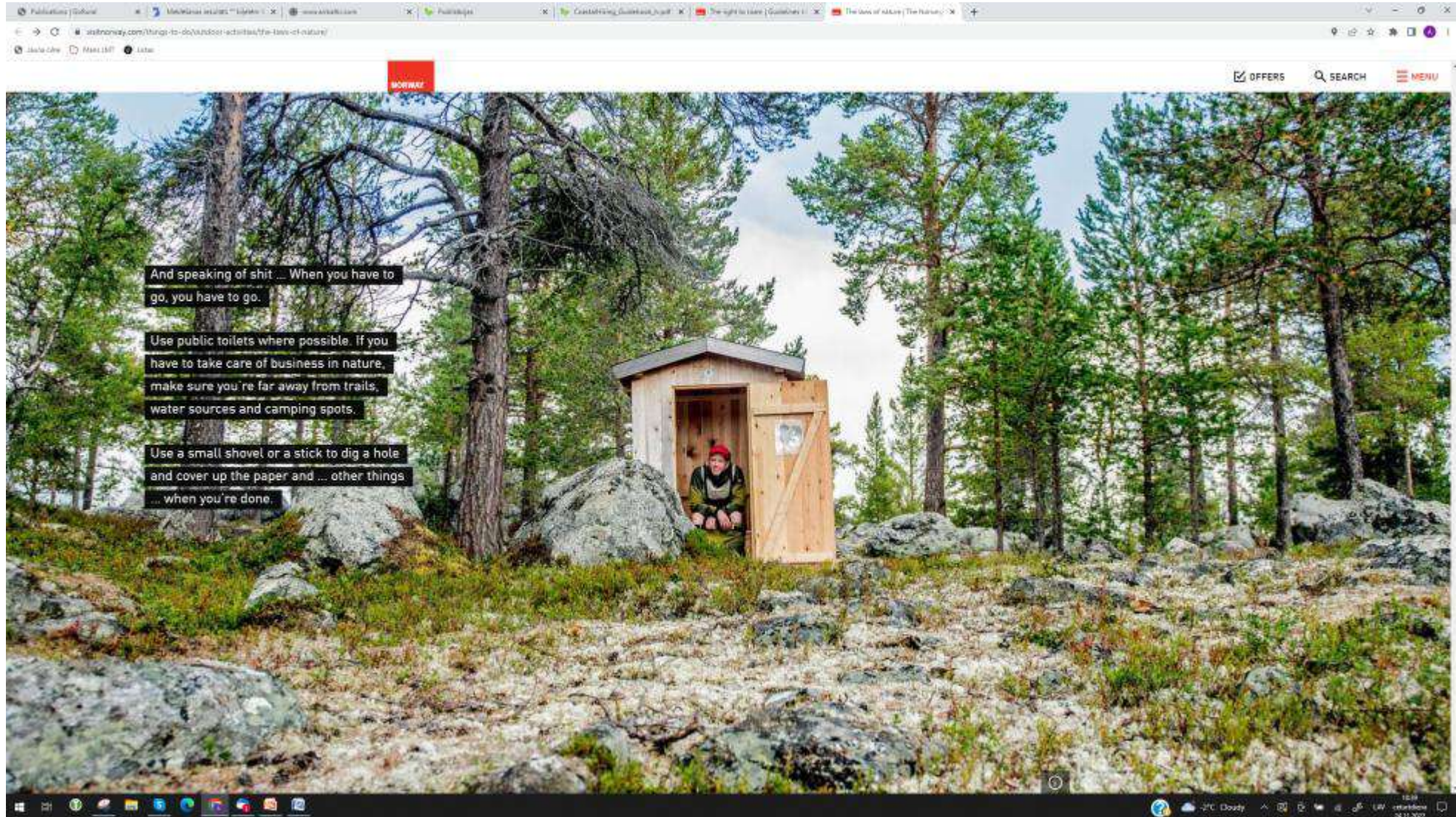
Teltis un uguns kuri

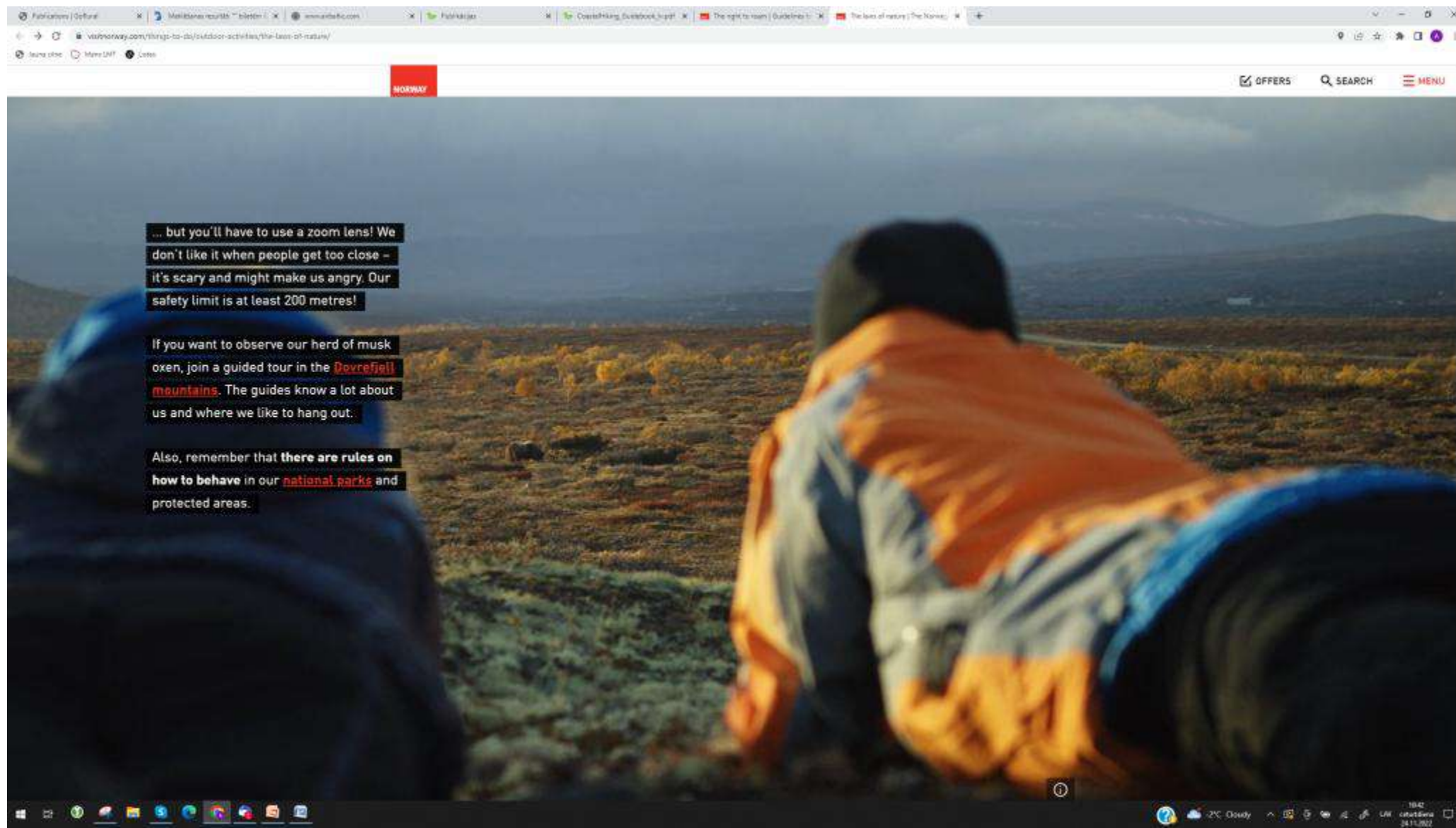
Atkritumi

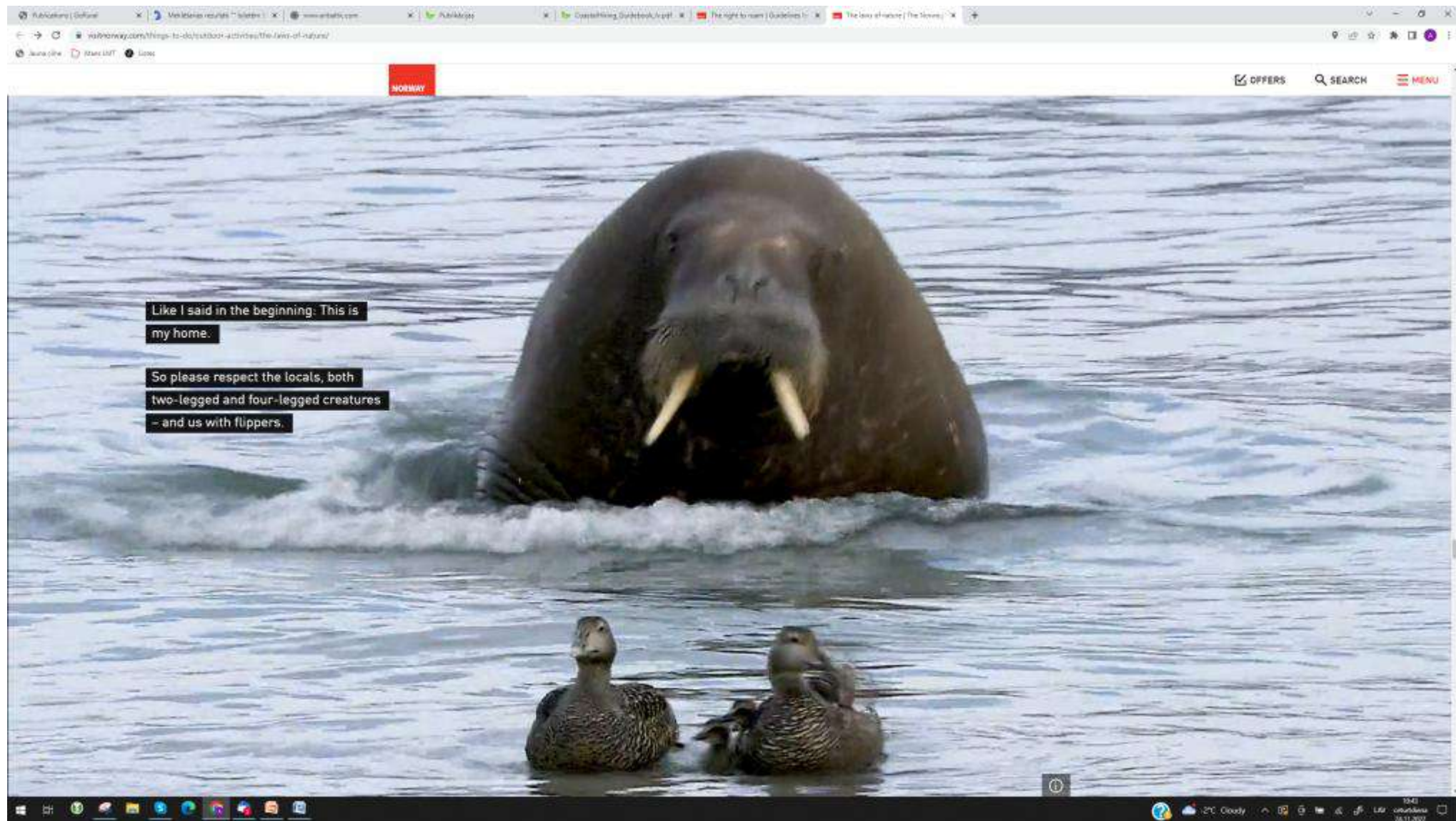
Tualetes

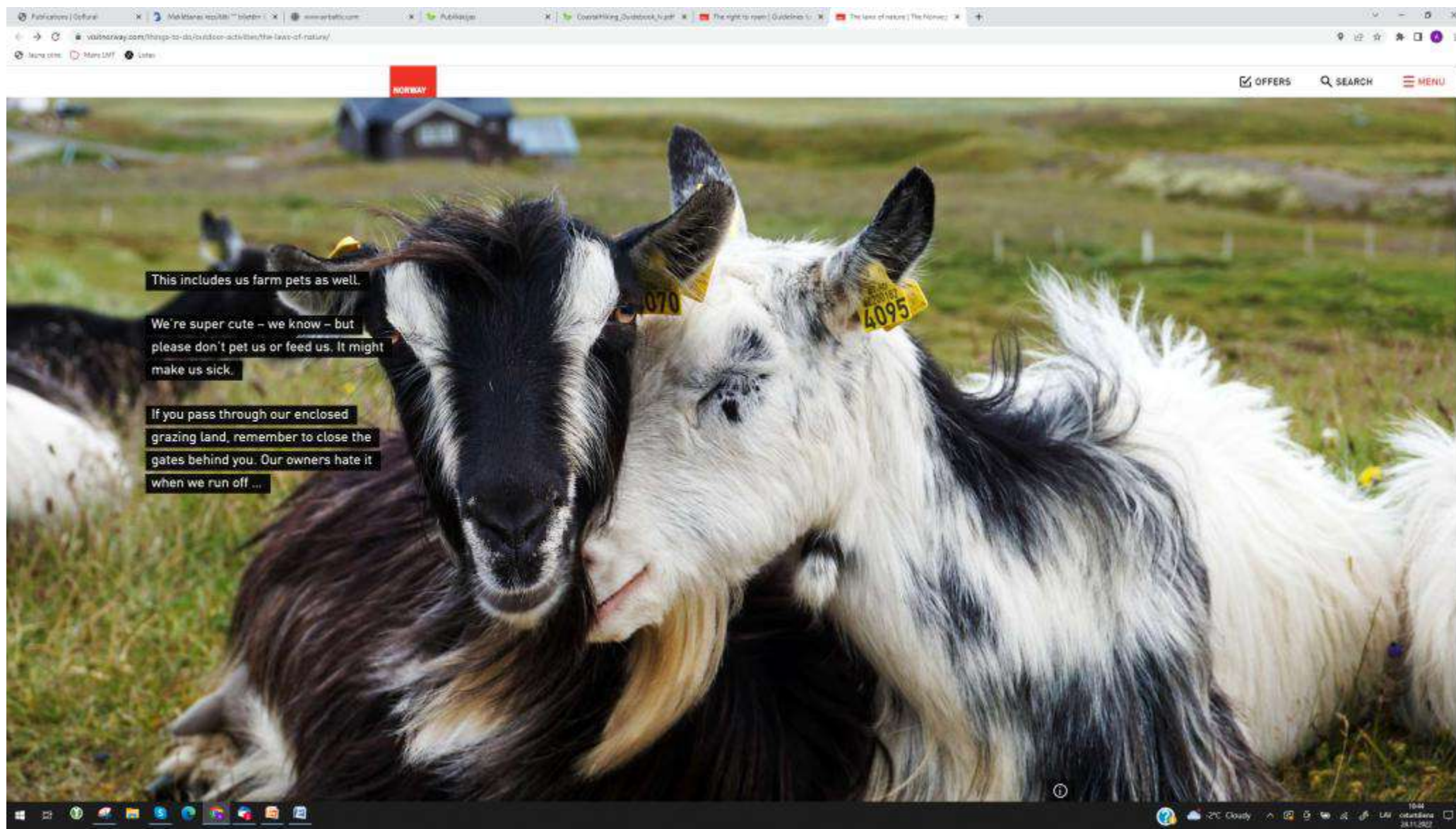
Dabas vērošana

Respektēt vietējos

Dzīvnieki ganībās

Svarīgi, lai topošais dabas tūrisma ētikas kods

- Ir noderīgs
- Ir praktisks
- To lieto
- Ar to dalās
- Par to runā
- To akceptē (arī mēs visi, iesaistītie)
- Tas noder dažādām mērķauditorijām – t.sk. vietējiem iedzīvotājiem piekrastē
- Tas «palīdz» saglabāt mūsu vērtības
- Dos priekšlikumus izmaiņām tiesību aktos

Kā komunicēt dabu piekrastē (apmeklētājiem, klientiem)?

Juris Smaļinskis,
«Lauku ceļotājs»

BESTbelt

With financial
support of the
European Union

BESTbelt

With financial
support of the
European Union

Komunikācijas stratēģija Uzņēmējiem par dabas aizsardzību Latvijas piekrastē

2023.

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	3
1. KAS APMEKLĒ PIEKRASTI?	4
2. MĒRĶAUDITORIJU VAJADZĪBAS	5
3. KURŠ KOMUNICĒ PAR DABAS AIZSARDZĪBU?	6
4. PAR KO (TĒMAS, JOMAS) VAR KOMUNICĒT?	7
5. EFEKTĪVAS UN ILGTSPĒJĪGAS KOMUNIKĀCIJAS PADOMI	11
5.1. Vispārīgie principi	11
5.2. Mediju lietošanas paradumi ES un Baltijas valstīs	14
5.3. Sociālo platformu lietošanas tendences Pasaulē un Baltijas valstīs	16
5.4. Piemērotākie un nepiemērotākie laiki satura publicēšanai sociālajās platformās	17
5.5. Komunicēšana citos informatīvajos kanālos	18
5.6. Galvenais uzdevums – saudzēt dabas vērtības!	18
6. STRATĒGIJAS IEVIEŠANAS MEHĀNISMS	20
7. KUR UN KĀ IEGŪT INFORMĀCIJU?	20
8. LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	21
9. PIELIKUMI	22
PIELIKUMS NR. 1 Sabiedrību interesējošas tēmas par piekrasti	22
PIELIKUMS NR. 2 Sociālo platformu visaktīvāk apmeklētie laiki	24
Facebook	24
Instagram:	25
Youtube:	26

Kas apmeklē piekrasti?

1. attēls. Piekrastes apmeklētāji

- Mierīgās atpūtas cienītāji - tādi, kas peldas, sauļojas, atpūšas, dzīvo ilgstošu laiku vienā vietā, vai vienas dienas atpūtnieki, kas dodas piknikā un īsā atpūtā, autotūristi u.c.;
- Aktīvās atpūtas cienītāji - tādi, kas dodas pārgājienos, ekskursijās (t.sk. izziņas), velobraucienos, ūdenstūristi, ziemās – distanču slēpotāji;
- Dabas vērotāji - putnu vērotāji, dažādu dabas norišu – ziemeļblāzmas, saulrieta, zvaigžņu vērotāji, fotogrāfi, filmētāji, ainavu gleznotāji;
- Dažādu sporta veidu cienītāji (kaitbords, vidsērfinģis, supošana, nūjošana, skriešana, vingrošana, sporta spēles, orientēšanās, geogēčings u.c.);
- Dabas velšu vācēji - sēņotāji, ogotāji, riekstotāji, ārstniecības augu vācēji;
- Makšķernieki (plekstes, vējzivis, cits) un vietējie zvejnieki;
- Vietējie iedzīvotāji, zemes īpašnieki - izmanto piekrasti pastaigām (t.sk. ar suni), atpūtai, peldei, ogošanai, sēņošanai, dzintara lasīšanai u.c. mērķiem;
- Citi, - pētnieki – ģeogrāfi, biologi, citu nozaru pētnieki, inspektori, dabas reindžeri;
- Caurbraucēji, kas izmanto pakalpojumus, kas tiek sniegti piekrastes ceļu malās (DUS, ēdināšana, veikali);
- Citi.

Juris Smalinskis

15. Februāris · 🌐

...

Februāris ir laiks, kad jūras krastā ir maz dzīvības. Bet, ja ir vēlme iepazīt kaut ko no dabas, tad var mēģināt atrast un nofotografēt savai foto kolekcijai piecas Baltijas jūrā bieži sastopamās gliemeņu sugu čaulas.

• **BALTIJAS PLAKANGLIEMENE**, saukta arī par Baltijas plānčaulgliemeni. Viena no visbiežāk sastopamajām Baltijas jūras gliemeņu sugām. Gliemenes čaulai piemīt dažādas krāsu variācijas - balta, dzeltena, oranža, rozā, zilgana un melni - raibi krāsota. Literatūrā at... [Skatīt vairāk](#)

👤 Ilona Jepsena, Nora Smalinska un vēl 113 lietotāju

2 komentāri 52 dalījās

Juris Smalinskis atrodas Carnikava, Piejūras Dabas Parks.

8. Marts plkst. 08:43 · Carnikava · 🌐

...

Sen, pat ļoti sen nebiju saticis jūras krastā GRĒVI. GRĒVIS (*Saduria entomon*) ir Baltijas jūras lielākais vēžveidīgo pārstāvis. Garumā sasniedz 5 – 9 cm. Interesanti, ka grēvis ir sastopams arī lielajos Ziemeļeiropas ezeros – Lādogas, Vēnerna un Veterna ezerā, kas pēc leduslaikmeta beigām uz brīdi bija savienoti vienā lielā ūdenstilpē. Tādus augus vai dzīvniekus, kas ir saglabājušies no iepriekšējiem ģeoloģiskiem vai klimatiskajiem periodiem kādā konkrētā vietā, sauc par RELI... [Skatīt vairāk](#)

👤 Dainis Ozols, Nora Smalinska un vēl 173 lietotāji

15 komentāru 27 dalījās

Juris Smalinskis atrodas Pītagi.

2022. gada 8. Septembris · Kolka · 🌐

Jūrtakas 12. stāsta varonis. Domā, ka viņš ir neredzams. Faktiski jau arī ir. Ja es bildi nebūtu drusku "pielabojis" tad būtu neredzams. Viena EUR monētas lielumā. Ik pa brīdīm viņš papurina ķermeni, tādējādi to apklājot ar smiltīm. Tad kļūst pavisam neredzams.

[Jūrtaka](#) / [Ranniku Matkarada](#) / [Baltic Coastal Hiking](#) #Jūrtaka

Ilona Jepsena, Dainis Ozols un vēl 148 lietotāji

8 komentāri 10 dalījās

Juris Smalinskis

9. Marts plkst. 08:28 · 🌐

...

Piekrastes vēstis Nr. 1:

Šobrīd jūras krastā var redzēt skaistu krūmu ar baltiem pūpoliem. Tas ir SMILTĀJA VĪTOLS (*Salix daphnoides*), kura sārtie zari šobrīd labi kontrastē uz sniegotā ledaga un zilās jūras fona. Smiltāja vītols nav vietējā augu suga – to Latvijā to izmanto priekškāpu stiprināšanai. Krūma blīvais vainags un sakņu sistēma palīdz saturēt kāpu smilti, mazinādama dabas radīto smilšu eroziju. Augdams pašā jūras krastā, smiltāja vītols nerasniedz savu maksimālo... Skatīt vairāk

Ilona Jepsena, Dainis Ozols un vēl 239 lietotāji

8 komentāri 42 dalījās

Juris Smalinskis atrodas Piejūras Dabas Parks.

10. Marts plkst. 08:34 · Rīga · 🌐

...

Tiem, kas nav studējuši bezmugurkaulnieku zooloģiju, grūti iedomāties, ka šis ir dzīvnieks. Precīzāk - tā skelets. Ja uzmanīgi aplūko no Baltijas jūras izskalotas sārtalģes – furcelārijas, brūnalģes – pūšļu fukus, kā arī koka gabaliņus un citus priekšmetus – uz tiem var redzēt tādus kā gaišus “apvalciņus”. Tie ir ļoti mazi un šajā izpētē palīdzēs palielināmais stikls. Zem tā paveras gaišām mežģinēm līdzīgi veidojumi. Tie ir sūneņi (Bryozoa) – vainagtaustekļaiņu klases bezmugu... Skatīt vairāk

Dainis Ozols, Nora Smalinska un vēl 116 lietotāji

6 komentāri 15 dalījās

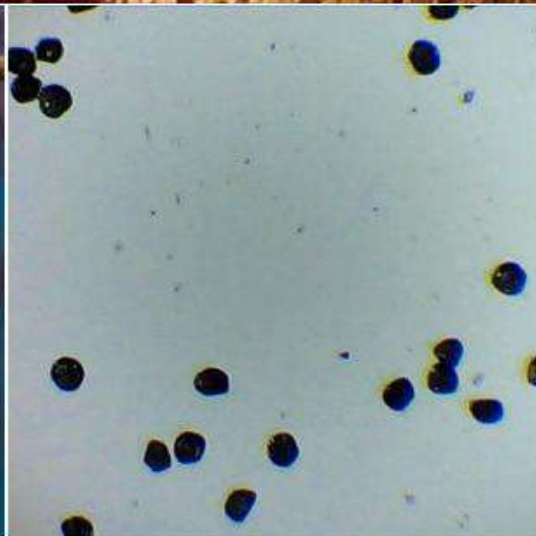

Juris Smaļinskis

2 d · 🌐

...

Sāk ziedēt lazdas. Dzeltēnās spurdzes ir vīrišķie ziedi, bet sarkanās drīksnas pumpurveida ziedkopā - sievišķie ziedi. Abi atrodas uz viena auga. Ja spurdzes jau var redzēt pa gabalu, tad sievišķie ziedi jau ir jāmeklē no tuva attāluma. Trešajā bildē - lazdas putekšņi 64 reizes lielā palielinājumā.

Dainis Ozols, Laima Landmane un vēl 106 lietotāji

1 komentārs 16 dalījās

Juris Smalinskis

11. Janvāris · 🌐

...

2023. gadā Latvijā - (šķiet, ka vispilnīgākais saraksts 😊):

Gada dzīvnieki – pļavas un sila ķirzakas, Zootoca vivipara, Lacerta agilis

Gada putns – lakstīgala, Luscinia luscinia

Gada kukainis - daudzveidīgā mārīte, Harmonia axyridis... Skatīt vairāk

👍 Laima Landmane, Ivars Logins un vēl 300 lietotāju

32 komentāri 665 dalījās

Juris Smalinskis

2022. gada 30. Decembris · 🌐

...

Decembris un janvāris ir stipro vēju un vētru laiks. Un vēja radītie viļņi noskalo jūras krastus, īpaši vietās, kur tuvu tiem paceļas augstākas kāpas, vai izveidojušies cita veida reljefa pacēlumi. Ja šajā laikā ir ilgstošas lietavas, kas mijas ar siltu laiku un atkušņiem, tad pastāv liels risks, ka stāvkrasts var nobrukt. Ģeologi šādus procesus (g.k. – kalnos vai upju ieleju krastos) sauc par noslīdējiem. Noslīdēņi arī Latvijā nav retums. Tikai, ja tie notiek nomajās gravās ... Skatīt vairāk

👍 Dainis Ozols, Zaiga Kaire un vēl 52 lietotāji

4 komentāri 3 dalījās

Juris Smaļinskis

2022. gada 17. Decembris · 🌐

...

Ar slēpēm pa Jūrtaku Nr. 7, KĀ NEDRĪKST DARĪT UN KĀ BŪTU JĀDARA. Mazā upīte, šajā gadījumā - Pilsupe. Pietiekami plata, lai pārlektu, bet pie ietekas sekla, jo platāka. Paejam pa liedagu nedaudz uz augšu - upe sašaurinās. Attiecīgi - paliek arī dziļāka. Vēl mazliet tālāk - pie meža, kur straumes ātrums mazāks (un upe vēl dziļāka) tā pamazām pievelkas ar sniegu un ledu, kas patiesībā ir ļoti plāns un cilvēka svaru neiztur. Tieši šajā vietā kādam varētu rasties vilinājums upi š... Skatīt vairāk

👍 Dainis Ozols, Liesma Grīnberga un vēl 134 lietotāji

5 komentāri 6 dalījās

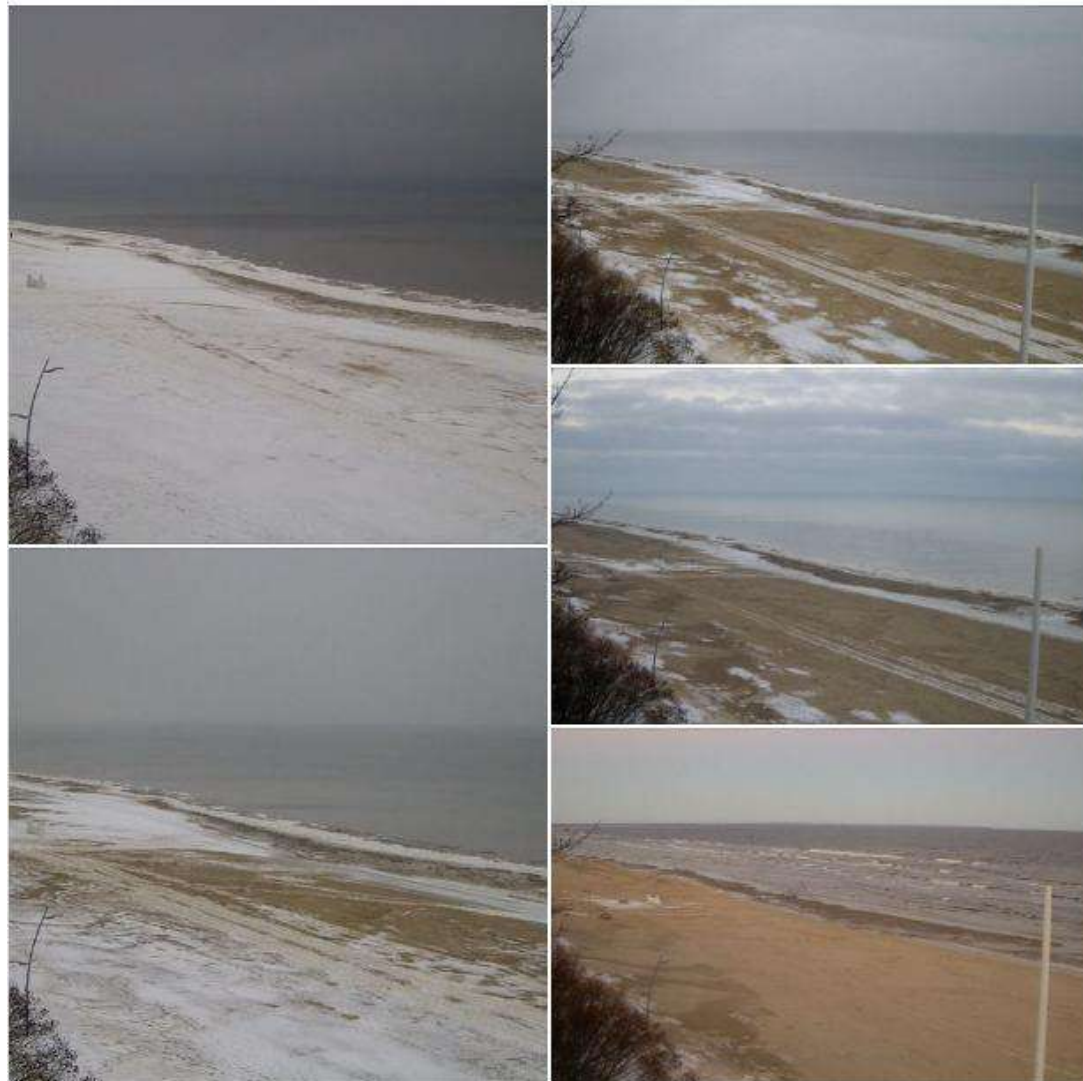

Juris Smaļinskis

2022. gada 24. Decembris · 🌐

...

Jūras krasts pēdējo piecu dienu laikā no 20.12.2022. līdz šodienas rītam - bildes ar apmēram vienas diennakts intervālu. Sniegs konkrētajā vietā nokusa dažu dienu laikā. Bildes ņemtas no Majoru pludmales web kameras.

👍 Nora Smaļinska, Ilze Grīnfelde un vēl 35 lietotāji

1 komentārs

Juris Smalinskis atrodas Pūrciema Baltā Kāpa.

2022. gada 15. Decembris · Roja · 🌐

[Jūrtaka](#) / [Ranniku Matkarada](#) / [Baltic Coastal Hiking](#) ar slēpēm. Starts. Drīz būs saullēkts!

Dainis Ozols, Nora Smalinska un vēl 231 lietotājs

9 komentāri 4 dalījās

Juris Smalinskis

2022. gada 10. Decembris · 🌐

Brīdis, ko gaidīju visu nedēļu! Diena ir par īsu, jāslēpo ir arī pa tumšo laiku! [Distanču slēpošana](#)

Ilona Jepsena, Dainis Ozols un vēl 270 lietotāju

4 komentāri 1 lietotājs dalījās

Juris Smalinskis

2022. gada 15. Decembris · 🌐

...

Melnslīdā šobrīd var novērot jūras bumbas 😊 [Jūrtaka / Ranniku Matkarada / Baltic Coastal Hiking](#)

Juris Smalinskis

2022. gada 15. Decembris · 🌐

...

Melnslīdā šobrīd var novērot jūras bumbas 😊
[Jūrtaka / Ranniku Matkarada / Baltic Coastal Hiking](#)

👍😲 244

3 💬 2,8 tūkst. 👁

👍 Patīk

💬 Komentēt

➦ Dalīties

▶ 0:00 / 0:07

Dainis Ozols, Kristine Voldemare un vēl 242 lietotāji

3 komentāri 52 dalījās

Juris Smalinskis

2022. gada 18. Decembris · 🌐

...

Izrādās, ka "jūras bumbu" veidošanās mehānisms Latvijas piekrastē tā īsti vēl nav noskaidrots. Viena no versijām ir tāda, ka tās veidojās pie upju/upišu ietekām jūrā, sasalstot saldūdenim (mūsu jūras iesāļūdenim ir zemāka sasaldēšanas temperatūra kā saldūdenim). Sākumā arī man šī versija likās ticama, jo jūras bumbu un upišu ieteku rajonu sakritība bija pārsteidzoša. Bet, ak vai! Slēpojot garākus gabalus vairāku dienu garumā, jūras bumbas bija novērojamas arī vietās, kur saldūd...

Skatīt vairāk

Dainis Ozols, Agnese Priede un vēl 275 lietotāji

21 komentārs 35 dalījās

Juris Smalinskis

3. Janvāris · 🌐

...

Nozīmīga un biedējoša Pirmā un Otrā pasaules kara "mantojuma" daļa - ĶĪMISKIE IEROČI ir nogremdēta Baltijas jūras dzelmē. To varētu nosaukt par sava veida bumbu ar laika degli. Tālāk tikai daži fakti, kas aprakstīti zinātniskajās publikācijās.

1. Ķīmiskos ieročus bieži izmantoja Pirmā pasaules kara laikā un to pilnveidošana un uzkrāšana turpinājās arī pirms Otrā pasaules kara un tā laikā.
2. Ķīmisko ieroču, kas satur nervu gāzi, izgāšana (sākotnēji – nelielā mērogā) uzsāka ... Skatīt vairāk

👍👎👏 Dainis Ozols, Romanovska Irena un vēl 48 lietotāji

19 komentāru · 14 dalījās

Juris Smalinskis

2022. gada 29. Decembris · 🌐

...

Informācija par pēdējā pusgadsimta postošākajām vētrām tīmeklī ir atrodama ātri un tā ir pietiekami detaļa. Bet kādas un cik spēcīgas vētras ir bijušas senāk? Par spēcīgām vētrām Baltijas jūrā un vēja radītiem plūdiem atrodamas ziņas par 1304., 1320., 1449., 1625., 1694., 1784., 1825., 1872., 1904., 1913. un 1954. gadu. Gada skaitļi dažādos avotos mēdz atšķirties. Taču nešaubīgi, - viena no visu laiku lielākajām Baltijas jūras vētrām plosījās 1872. g. 12. - 13. novembrī. Tā (... Skatīt vairāk

Dainis Ozols, Kaspars Funts un vēl 72 lietotāji

7 komentāri · 22 dalījās

Juris Smalinskis

12. Marts plkst. 09:14 · 🌐

Mūsu brīnumainā daba – Baltijas jūras līdēģā esošās SMILTIS lielākā (64 reizes) palielinājumā! Tās izskatās šādi. Mineralogijā man ir ļoti vājas zināšanas, tādēļ minēju: violetā krāsā ir granātu (pusdārgakmeņu) gabaliņi, baltie (apaļie, caurspīdīgie un ar dzeltenas krāsas piejaukumu) droši vien ir kvarca gabaliņi, bet tādi – metāliski ar spīdumu ir magnetīti – tie satur magnētisko dzelzs rūdu, tādēļ no pārējās smilšu masas tos var atdalīt ar magnētu. Dainis [Dainis Ozols](#), k... Skatīt vairāk

Ilona Jepsena, Dainis Ozols un vēl 437 lietotāji

37 komentāri · 215 dalījās

Juris Smalinskis

1. Marts plkst. 08:17 · 🌐

Ļoti nav jāgaida līdz brīdim, kad parādīsies ziņas par ROMU BĒRNIEM jūras krastā. Ropu mammām tie jau ir sākuši dzimt un arī dzims turpmāk. Šogad Latvijas piekrastē jūrā nav izveidojusies ledus sega, tādēļ mazuli atpūties līdēģā. Jā, atpūties un sildīties. Vislabākais, ko varam darīt – NETRAUCĒT. Neļiet kiāt, neraišīt "selfjus", nedzīt atpakaļ jūrā (viņi sildās krastā), šķēršļaino ģimenes locekli šajā laikā jūras krastā vest pavadā. Jo roņa bērns var būt neredzams un sl... Skatīt vairāk

Dainis Ozols, Ilona Jepsena un vēl 1 tūkst. lietotāji

30 komentāru · 3,9 tūkst. dalījās

Piekrastes dabas norišu kalendārs

Mēnesis	Augi/sēnes	Dzīvnieki	Dabas parādības	Citas piemērotas aktivitātes dabā
<i>Janvāris</i>	Liedagā izskalotas brūnaļģes - <u>fukusi</u>	Ja ir sniegs, var vērot un iepazīt dzīvnieku pēdas (vai smiltīs, ja nav sniega)	Ziemas vētras, sāk veidoties ledus sega, siltās ziemās veidojas <u>stāvkraustu noslīdeņi</u>	Ja ir sniegs – distanču slēpošana. Pēc vētrām meklējam dzintaru
<i>Februāris</i>	Var iepazīt lapu kokus pēc silueta	Roņiem dzimst mazuļi. Svarīgi netuvoties un netraucēt!	Aukstās ziemās veidojas jūras (ledus) bumbas, var novērot sarmu	Ja ir sniegs – distanču slēpošana
<i>Marts</i>	Smiltāja kārkļam parādās ziedkopas – pūpoli	Dzīvniekiem sākas riesta laiks. Vērojam, bet netraucējam (āpši, vāveres, zaķi, lapsas)	Var veidoties <u>torosi</u> , palo upes	Pārgājieni
<i>Aprīlis</i>	Zied kārkli, lazdas, mēneša beigās - pienenes	Notiek putnu pavasara migrācija	Dabā parādās vairāk zaļie un dzeltenie toņi	Pārgājieni, dabas vērošana
<i>Maijs</i>	Sāk ziedēt pļavas silpurenes (aizsargājamas) un priedes, zied ceriņi	Putnu ligzdošana (saudzējam, netraucējam!) Sākas smilšu krupju nārsts. Dzied lakstīgalas, varžu kori	Daba šajā laikā ir “skaļa”. Ieklausāmie skaņās, mācāmies atpazīt	Pārgājieni, dabas vērošana
<i>Jūnijs</i>	Sāk ziedēt smiltāja nelķes (aizsargājamas)	Novērojami kukaiņi – tauriņi, vaboles, citi	Pēc saulrieta var vērot sudrabainos mākoņus	Pārgājieni, vasaras saulgriežu svinēšana
<i>Jūlijs</i>	Zied smiltāju <u>kāpukvieši</u> un smiltāju <u>kāpuniedres</u> , liepas	Gaisā daudz lidoņi – spāres, tauriņi, vaboles. Var taisīt nakts kukaiņu vērošanu	Negaisa laikā ar kameru var mēģināt “medīt” ūdensstabus	Pārgājieni, peldes, ogošana (mellenes, meža avenes)

Dalīties par to,
kas notiek apkārt

Pasaules populārākās sociālās platformas, avots: Meltwater. 2023

21. attēls. Zaļā krāsā atzīmētie laiki uzskatāmi par pašiem aktīvākajiem laikiem ar vislielāko apmeklējumu. Avots *Sprout Social*, 2022.

	<i>Facebook</i>	<i>Instagram</i>	<i>Youtube</i>	<i>Tik Tok</i>
Pirmdiena	9:00-12:00	11:00-13:00	14:00-16:00	6:00, 10:00, 22:00
Otrdiena	9:00-14:00	11:00-15:00	14:00-16:00	2:00, 4:00, 9:00
Trešdiena	9:00-14:00	11:00-13:00	14:00-16:00	7:00-8:00, 23:00
Ceturtdiena	11:00-14:00	11:00-12:00	12:00-15:00	9:00, 19:00
Piektdiena	9:00-14:00	11:00-13:00	12:00-15:00	1:00, 3:00, 5:00
Sestdiena	8:00-11:00	10:00-13:00	10:00-11:00	11:00, 19:00-20:00
Svētdiena	9:00-11:00	9:00-15:00	10:00-11:00	7:00-8:00, 16:00

Kur iegūt informāciju?

Ar interesantiem faktiem, noderīgu informāciju un avotiem attiecīgajā teritorijā var dalīties:

- Vietējie ģeogrāfijas, bioloģijas skolotāji;
- Reģionālo augstskolu mācībspēki;
- Pētnieki;
- ĪADT (Dabas aizsardzības pārvaldes) darbinieki un reindžeri;
- Dabas, vides gidi;
- Attiecīgo nozaru institūcijas (LVM, VMD, cits);
- NVO.

Stratēģiju atradīsiet šeit:

BESTbelt

With financial
support of the
European Union

Jaunumi «Zaļā sertifikāta» jomā

Juris Smaļinskis,
«Lauku ceļotājs»

Lauku
Ceļotājs
celotajs.lv

Atpūta laukos – Latvijā, Lietuvā, Igaunijā

[Jaunumi](#) [Naktsmītnes](#) [Ceļojumi](#) [Vērts redzēt](#) [Karte](#) [Profesionāliem](#) [Par mums](#)

Zaļais sertifikāts

Zaļais Sertifikāts” ir vides kvalitātes zīme lauku tūrisma saimniecībām, kurās ievēro „zaļas” saimniekošanas principus, saudzējot resursus, veidojot videi un vietējai kopienai draudzīgu tūrisma piedāvājumu. Lauku tūrisma saimniecībās, kurām piešķirts „Zaļais sertifikāts”, ir videi draudzīga saimniekošana, un vienlaicīgi – ērta un patīkama atpūta tūristam. Sertificētās saimniecības zaļā un veselīgā dzīvesveida piekritējiem atpazīstamas ar zīmola nosaukumu „Zaļās Brīvdienas”.

Visas Zaļā sertifikāta saimniecības iespējams apskatīt [šeit](#).

Zaļā sertifikāta saimniecību vērtēšana notiek ar LVAF atbalstu.

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

Meklēt ▾

[Jaunumi](#)

[Asociācija](#)

[Kvalitāte](#)

[Kategorijas](#)

[Specializācija](#)

[Sertifikāti](#)

[Pasākumi](#)

[Likumi](#)

[Apmācība](#)

[Mārketing](#)

[Presei](#)

[Projekti](#)

[Saltes](#)

Kļūsti par biedru

Kā saņemt Zaļo sertifikātu?

Materiāli saimniekiem komunikācijai

Noderīga informācija zaļai

Zaļo sertifikātu piešķir:

- Lauku tūrisma mītnēm
- Apskates saimniecībām
- Ēdināšanas pakalpojumu sniedzējiem
- Kempingiem
- Nolikumus sk. šeit:
https://www.celotajs.lv/lv/c/prof/certificates/green_certificate?8 Kopā ap 100 vietas

Pieteikšanās

**Latvijas
vides
aizsardzības
fonds**

**Latvijas
vides
aizsardzības
fonds**

Lauku
Ceļotājs
celotajs.lv

Iesniegums „Zaļā sertifikāta” saņemšanai

Lūdzu veikt tūrisma uzņēmuma

(nosaukums) _____

apsekošanu Nacionālā vides kvalitātes zīmes „Zaļais sertifikāts” saņemšanai.

KONTAKTPERSONA _____

UZŅĒMUMA VEIDS _____

Tūrisma mītne, ražojoša saimniecība vai cits

ADRESE _____

LV- _____

PASTA ADRESE, ja atšķiras

no faktiskās mītnes adreses _____

tālrunis _____

e-pasts _____

Web lapa: <http://www> _____

APRAKSTS: *Vispārīga informācija par UZŅĒMUMU*

Apsekošana un sertifikācija ir bez maksas!

Ar „Zaļā sertifikāta” kritērijiem var iepazīties :

http://www.celotajs.lv/cont/prof/news/2016/Doc/Zalais_sertifikats_kriteriji_2016.docx

Anketas aizpildīšanas vieta un datums _____

Paraksts _____

Aizpildītu iesniegumu lūdzam sūtīt uz: Asociāciju „Lauku ceļotājs” Kalnciema ielā 40, 3.stāvs, Rīgā LV-1046;
e-pasts lauku@celotajs.lv

Zaļā sertifikāta novērtējuma forma

Latvijas nacionālā ekomarkējuma
„Zaļais sertifikāts”
NOVĒRTĒJUMA FORMA
lauku tūrisma mītnēm

Mitnes nosaukums _____

Mitnes adrese _____

Datums _____

Juridiskais nosaukums _____

Zaļais sertifikāts (atzīmēt ar X): Jauns ☐ Termiņa pagarinājums ☐

Ekspertu vārds, uzvārds, paraksts:

1. _____	2. _____	3. _____
(paraksts)	(paraksts)	(paraksts)

Ja pievienota lauku tūrisma mītnes apsekojuma
lapa, tad Zaļo sertifikātu, jābūt izpildītiem visiem
minimālajam punktu skaitam (23 punkti)

- Atrodams šeit:
https://www.celotajs.lv/lv/c/prof/certificates/green_certificate?11
- Novērtējuma kritēriji
 - Obligātie
 - Ieteicamie
 - Ideālie
- Minimālais punktu skaits – 23 punkti (naktsmītnēm), 21 (apskates saimniecībām)

Zalā sertifikāta kritēriju skaidrojums

Atrodams šeit:

https://www.celotajs.lv/g/Publ/2019/ZalaSertifikataKriteriji/ZalaSertifikataKriteriji_lv.pdf

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

Zaļā sertifikāta online pašnovērtējums

1

2

3

4

5

6

Nākamā

1-30 / 156

Pieteikuma forma	Vērtējums	Statuss	Statusa datums	Objekts
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 36.5	Nosūtīts vērtēšanai	29.03.2021	EZERA SONĀTE
▶ "Zaļais sertifikāts" LT uzņēmumiem	Pašv: Punkti 39	Nosūtīts vērtēšanai	29.03.2021	Brīvdabas picērija "Vīnkalni"
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 35.5	Nosūtīts vērtēšanai	27.03.2021	Saules mājas Kolkasragā
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 35.5	Nosūtīts vērtēšanai	26.03.2021	Eco Boutique CEĻMALAS
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 59	Nosūtīts vērtēšanai	21.03.2021	ŠĶIPERI
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 40.5	Nosūtīts vērtēšanai	21.03.2021	Viesu māja Garīkas
▶ "Zaļais sertifikāts" LT uzņēmumiem	Pašv: Punkti 32.5	Nosūtīts vērtēšanai	18.03.2021	Birzī
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 52.5	Nosūtīts vērtēšanai	15.03.2021	INDĀNI, lauku sēta
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 39.5	Sagatave	11.03.2021	SĪPOLI 1
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 38	Sagatave	11.03.2021	PIEKŪNI
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 42	Sagatave	11.03.2021	Zirgu sēta KLAJUMI
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 43	Sagatave	11.03.2021	Meža Skuķi
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 39	Sagatave	11.03.2021	Baldones Meža māja
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 32.5	Sagatave	11.03.2021	PIZĀ
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm		Sagatave	11.03.2021	JAUNBRENGUĻI
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 34.5	Sagatave	11.03.2021	GUNGAS
▶ "Zaļais sertifikāts" LT uzņēmumiem	Pašv: Punkti 32.5	Sagatave	11.03.2021	Zemnieku saimniecība "Sidrabi"
▶ "Zaļais sertifikāts" LT mītnēm	Pašv: Punkti 41.5	Sagatave	11.03.2021	SPRINGŠĻU DZIRNAVAS
	ikti 43	Sagatave	11.03.2021	BERĶENES MUIŽA
	ikti 45	Sagatave	11.03.2021	Skrundas muiža

Latvijas

vides

**Latvijas
vides
aizsardzības
fonds**

Zaļā sertifikāta Nacionālā komisija

Šogad plānojam komisijas braucienu uz Kurzemi

Kāds labums?

- Dabīgo pļavu apsaimniekošana

Zālāju un pļavu kopšana (Projekts GrassLIFE) materiāli

Videi draudzīga lielopu gaļas audzēšanas pieredze

Kā kopt ainavu

Zālāju apsaimniekošana dabas daudzveidībai (DAP)

Noķert zaļo paradīzi aiz astes (žurnāls Bioloģiski Plus)

- Informācija par biotopu apsaimniekošanu (DAP)

Ūdeņu apsaimniekošana dabas daudzveidībai

Mežu apsaimniekošana dabas daudzveidībai

Piekrastes apsaimniekošana dabas daudzveidībai

Sameklē savu dižkoku

Dižkoku reģistrācijas rīks

LC Youtube kanāls:

<https://www.youtube.com/user/LaukuCelotajs/videos>

Turpināsim uzņemt pieredzes stāstus

Green holidays in Latvia (english)

35 skatījumi • pirms 3 nedēļām

Zaļā sertifikāta saimniecība - atpūtas
komplekss "Turbas"

125 skatījumi • pirms 4 mēnešiem

Zaļā sertifikāta saimniecība - viesu nams un
kempings "Ūši" Slīteres Nacionālajā parkā

98 skatījumi • pirms 4 mēnešiem

Zaļā sertifikāta saimniecība - viesu nams
"Kosiši" Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā

48 skatījumi • pirms 4 mēnešiem

Zaļā sertifikāta saimniecība - viesu māja
"Senliči"

67 skatījumi • pirms 4 mēnešiem

Zaļā sertifikāta saimniecība - viesu nams
"Stikāni" Lubāna mitrējā

61 skatījums • pirms 4 mēnešiem

Apsekojamie Zaļā sertifikāta pretendenti, 2023. gads

